
Statsvetenskapliga förbundets årsmöte

Årsmötesförhandlingarna

Statsvetenskapliga förbundets årliga sammankomst hölls vid Lunds universitet 3-5 oktober. Mötet samlade i år 95 av de totalt 527 personer som är verksamma vid de statsvetenskapliga miljöerna i Sverige. Förbundet förefaller emellertid vara i gott skick. Vid de årsmötesförhandlingar som inledde konferensen framkom nämligen att de reformer som genomfördes på föregående årsmöte haft en mycket positiv inverkan på förbundets ekonomi. Principen om institutionellt medlemskap har inneburit att förbundet efter flera magra år kunnat vända underskott till överskott. I övrigt kan konstateras att mötet valde Katarina Eckerberg till ny förbundsordförande efter avgående Gullan Gidlund, liksom att årsmötet 2006 kommer att hållas vid Karlstads universitet.

På uppdrag av styrelsen tog PerOla Öberg upp frågan om eventuella förändringar av förbundsmötets framtida arbetsformer. För att höja de seniora forskarnas närvaro och benägenhet att lägga fram papper, menade han, bör man överväga att frångå principen om att hålla möte varje år, eller möjligen att hitta en annan tidpunkt på året. I andra diskussionsinlägg framfördes bland annat fördelarna med paneldiskussioner som arbetsform.

Som vanligt dominerades emellertid förbundets årsmöte av den verksamhet som bedrevs i de tematiska arbetsgrup-

perna. Nedan följer korta rapporter från respektive arbetsgrupp.

JAKOB GUSTAVSSON

Europaforskning

Gruppen i Europaforskning samlade som mest ett tjugotal personer och behandlade sex uppsatser under två intensiva arbetsdagar. Såväl yngre som mer seniora forskare deltog med liv och lust i de som vanligt öppna och prestigelösa diskussionerna. Samtalet spände, liksom uppsatserna, över vida fält, allt från EU:s betydelse för mänskliga rättigheter på arbetsplatsen, svensk Europapolitik, och EU som oförentlig sfär till Europeiska Unionens betydelse i världspolitiken och hur den kritiska samhällsforskningen närmar sig Europa-problematiken. Medan ett par tre av papperna var avhandlingspromemorior, var övriga kapitelbidrag till antologier eller internationella forskningsöversikter. Både empiriska och normativa inriktningar var företrädda; därmed återspeglar dagens Europaforskningen utvecklingen inom statsvetenskapen i stort. Det gäller även den teoretiska och metodologiska mångfalden.

MAGNUS JERNECK

Förvaltningspolitik

Ett femtontal personer hade anmält sig till denna arbetsgrupp. Efter några sena avhopp deltog drygt tio personer i de olika sessionerna. Endast tre personer lade fram något skriftligt arbete som underlag för diskussionerna. Först ut var Tove Dannestam, doktorand i Lund, med en uppsats med titeln "America's cup och omformuleringens politik". Uppsatsen är en del i hennes avhandlingsarbete kring stadspolitik i en global era. Med hjälp av

fallet America's cup illustreras och problematiseras gränslinjen mellan offentlig och privat, mellan tillväxtpolitik och välfärdsfokus och mellan olika maktperspektiv på den moderna stadens politik. Även Christofer Lindgren, doktorand i Stockholm, presenterade ett arbete nära knutet till sitt avhandlingsområde. Hur skall vi förstå alla de "partnerskapssamarbeten" som förekommer inom många samhällsområden? De är på ett sätt tillfälliga organisationer, samtidigt som de är så vanliga att de nästan blivit en permanent del av förvaltningen. Christofers paper är ett försök att teoretiskt närma sig vad han kallar "Street level adhocery" och de "nomader" till tjänstemän som verkar inom partnerskapen. Patrik Hall, lektor vid Malmö Högskola, presenterade en uppsats med det explicita teoretiska syftet att närma diskursteorin till studiet av beslutsprocesser. Patrik Hall låter svensk IT-politik utgöra empirin för sammankopplingen av diskursteori med John Kingdons perspektiv på offentlig beslutsprocesser.

De tre arbeten som behandlades under arbetsgruppens sessioner rörde sig alla i olika gråzoner och gav upphov till intressanta diskussioner. Samtidigt var antalet framlagda arbeten alltför få för att kunna uttyda någon särskild riktning inom förvaltningsforskningen. Snarast väcker det ringa antalet väl frågan om inte framtida årsmöten bör söka nya ämnesrubriker för de olika sessionerna.

HÅKAN MAGNUSSON

Internationell politik och politisk psykologi

Arbetsgruppen i internationell politik var välbesökt med 21 deltagare. Sju uppsatser ventilerades. Förutom opponenternas synpunkter bidrog alla aktivt och kon-

struktivt till diskussionerna. Det var en bra balans mellan doktorander och seniora forskare. Mikael Karlsson (Södertörns högskola) presenterade en uppsats som problematiserar hur maktasymmetri i den baltiska regionen påverkar expertgruppers roll och inflytande när det gäller utformningen av kärnkraft och säkerhet. Joakim Norborg (Umeå universitet) presenterade avhandlingskapitel om partiernas ideologiska mål i utrikespolitiken. Christer Jönsson (Lunds universitet) diskuterade hur studiet av diplomati kan utvidgas genom att använda sig av fler teoretiska ansatser och perspektiv. Anette Ahrnens (Lunds universitet) presenterade ett avhandlingsutkast om politiseringen av folkrätten. Tre uppsatser behandlade politisk psykologi. Catarina Kinnvall (Lunds universitet) problematiserade i sitt paper medborgarskap, multikulturalism och minoriteter. Anders Broman (Karlstad universitet) presenterade avhandlingskapitel om demokratisk socialisation i den svenska gymnasieskolan. Sarah Scuzzarello (Lunds Universitet) presenterade ett avhandlingsutkast om olika perceptioner av "Väst".

KARIN AGGESTAM

Komparativ politik & konstitutionell politik

Arbetsgrupperna i komparativ politik och konstitutionell politik slogs samman till en arbetsgrupp. I gruppen fanns en lagom mix av seniorer och doktorander, medverkande från många olika statsvetenskapliga institutioner och även en vetenskapsteoretisk mångfald. Tio paper behandlades, och spännvidden var bred både teoretiskt, metodologiskt och empiriskt, vilket en snabblick på pappren visar: brukarinflytande över narkotikapolitiken,

konstitutionella aspekter på religionsfriheten, hinder för mellankommunal samverkan, den svenska pensionsreformen i partipolitiskt samförstånd, mått på "quality of government", socialdemokraternas ökade marknadsvänlighet, hinder för demokratiskt inflytande, bilden av staden i utställningar förr och nu, samt demokratis rumsliga förankring i IT-samhället.

MATS SJÖLIN

Politik och kön

Gemensamt för de fyra uppsatserna som ventilerades i arbetsgruppen var deras fokus på genusteori och genusteoretiska frågor. De empiriska frågorna som uppsatserna fokuserade var sjukförsäkringar, internationella dokument om amning, manliga organisationer och jämställdhetsarbete samt det svenska jämställdhetsarbetets politiska och institutionella uttrycksformer. Diskussionerna i arbetsgruppen var mycket livliga och engagerade och innehöll både kritiska och konstruktiva inslag. Speciellt positivt var det att samtliga deltagare var mycket väl pålästa. Samtalet spände över hela fältet, från detaljfrågor kring specifika formuleringar till vetenskapsteoretiska frågor. Några av de frågor som diskuterades i arbetsgruppen var exempelvis hurvida konstruktivismen kan rymma en genusmakt dimension, vad en policy om amning säger om synen på kvinnan, om män kan anses vara offer i en genusmaktordning, hur gender mainstreaming kommer till uttryck i svensk förvaltning, vilken roll femokrater spelar i jämställdhetsarbetet, samt hur sjukförsäkringar innehåller föreställningar om kön.

ANNICA KRONSELL

Politik och miljö

Förbundet hade för första gången en arbetsgrupp i Politik och Miljö. Intresset var därför stort, stämningen var god och diskussionerna blev livliga. Elva uppsatser presenterades och mer än tretton personer (3 doktorander och 10 disputerade) deltog i arbetsgruppens diskussioner. Uppsatsernas miljöpolitiska teman tangerade internationell politik, förvaltningspolitik och politisk teori. På grund av miljöpolitikens flervetenskapliga natur hade några uppsatsförfattarna inte bara statsvetenskaplig bakgrund utan även sociologisk, miljövetenskaplig och juridisk expertis. Det första temat som diskuterades var den globala klimatpolitiken. Uppsatserna handlade om dominerande diskurser i de internationella klimatförhandlingarna, den politiska ekonomin och företagens roll i klimatpolicies samt den roll vetenskaplig expertis har i klimatregimen. Det andra temat berörde institutioner, styrmedel och policies i miljö- och energipolitiken i Sverige och EU. Reglering av biologisk mångfald, framväxten av informella och frivilliga styrmedel i energipolitiken, livsmedelspolicy och skogssektorn var uppsatser som tangerade detta område. Vidare diskuterades förvaltningsperspektivet och miljörättsliga frågor såsom Miljödomstolens roll. Arbetsgruppen diskuterade även den större frågan om miljöpolitik skiljer sig från övriga politikområden och därför kräver speciella metoder och teoretiska infallsvinklar. Frågan aktualiserades i Andreas Duits uppsats *Sustainable Development and the Creation of Homo Ecologus*. Efter intensiv debatt var de flesta deltagare överens om att miljöpolitikens dilemma och karaktär fångas väl av statsvetenskapliga begrepp samt i disciplinens klassiska frågor kring styrning, makt och demokrati. På grund av det stora intresset

för frågor i skärningspunkten mellan politik och miljö framförde många deltagare önskemålet att få till stånd en arbetsgrupp på miljöpolitiskt tema även vid nästa årsmöte av Statsvetenskapliga förbundet.

KARIN BÄCKSTRAND

Politik och utveckling

Arbetsgruppen i politik och utveckling lockade en begränsad, men mycket aktiv, skara forskare. Förutom undertecknad deltog sex personer – fyra disputerade forskare och två doktorander – med uppsatser. Jan Teorell, Uppsala och Göteborg, (med Bo Rothstein som medförfattare) presenterade en teoretisk argumentation kring begreppet ”opartiskhet” med syfte att ge begrepp som ”quality of government” och ”good governance” en mer precis och analytiskt fruktbar innebörd. Mikael Sandberg (Halmstad) lade fram en metodologiskt inriktad uppsats om hur simuleringsteknik kan användas vid studiet av global demokratidiffusion. Pelle Åberg (Södertörn) skisserade en mer kvalitativt inriktad diffusionsstudie kring civilsamhälle och vuxenutbildning. Henrik Berglund (Stockholm) analyserade det hindunationalistiska partiet Bharatiya Janata Partys uppgång och möjliga fall. Elin Bjarnegård (Uppsala) anlade ett genusperspektiv på årets parlamentsval i Thailand. Kristina Jönsson (Centrum för öst- och sydöasiatiska studier i Lund) presenterade uppläggningsplanen av ett forskningsprojekt om HIV/AIDS i Sydostasien. Kommentatorerna, liksom samtliga seminariedeltagare, var mycket väl förberedda och diskussionerna var genomgående synnerligen livliga, konstruktiva och stimulerande.

ANDERS UHLIN

Politisk teori och idéhistoria

Arbetsgruppen i politisk teori och idéhistoria samlade ett femtontal deltagare, med i stort sett jämn fördelning mellan doktorander och disputerade. Elva uppsatser ventilerades. Den ämnesmässiga mångfalden var som vanligt betydande och diskussionsklimatet genomgående konstruktivt. Det blev tre mycket stimulerande dagar.

Arbetsgruppen inleddes med en nyläsning av Platons *Statsmannen* signerad Ronnie Hjort, följt av en problematisering av J. S. Mills syn på bestraffningar av ”self regarding acts” av Ulf Petäjä. Dagen avslutades med en diskussion kring Mats Lindbergs skiss över ett idéanalytiskt forskningsprojekt gällande svensk författningspolitik. Andra dagen gick i rättsvisans tecken. Mikael Eriksson inledde med en närgående granskning av Chantal Mouffes läsning av John Rawls *Political Liberalism*, varefter miljöpartiets syn på distributiv rättvisa sattes i idékritisk belysning av Jouni Reinikainen. Vidare problematiserades de begränsningar av rösträtten för mentalt funktionshindrade som idag råder i majoriteten av västerlandets demokratier i en kritisk uppsats av Ludvig Beckman. Dagen avslutades med två tankeväckande analyser av rättsvisans temporala och spatiala gränser, signerade Ed Page respektive Rasmus Karlsson. Sista dagen fick tydlig kritisk-teoretisk färgsättning, dels genom Lily Lanefelts avhandlingsplan på temat ”Social Justice and the Islamic Veil”, dels genom Andreas Gottardis försök att via en omläsning av Frankfurtskolan upplösa spänningen mellan Habermas och Derrida. Arbetsgruppen avslutades med en uppsats av Andreas Johansson på temat ”Demokrati och tolerans i det mångkulturella samhället” som på ett intressant sätt

aktualiserade mötet mellan normativ och empirisk teori.

Innan gruppen skildes åt drogs riktlinjerna upp för nästa workshop inom ramen för "Svenska nätverket i politisk teori", en workshop som hålls i Stockholm i

april månad 2006. Alla intresserade är varmt välkomna!

BJÖRN BADERSTEN